

STRATEŠKI PLAN

2015. – 2017.

Izradila

Ljubica Petrović, dipl. oec.

PREDSJEDNIK

akademik Zvonko Kusić

Zagreb, lipanj 2014.

VIZIJA

Hrvatsko društvo znanja i znanosti.

MISIJA

Misija Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti jest uključivanje hrvatske znanosti u europske i svjetske tijekove znanosti trajnim poticanjem znanstvenoistraživačkog rada te briga o hrvatskoj kulturnoj baštini i njezinoj afirmaciji u zemlji i svijetu kao bitnim čimbenicima duhovnog, gospodarskog, političkog i sveopćeg napretka Republike Hrvatske.

CILJEVI

1. Razvoj znanosti i umjetnosti

1.1. Poticanje, organiziranje i razvijanje znanstvenog rada i umjetničke i kulturne djelatnosti, objavljivanje postignutih rezultata znanstvenih istraživanja i umjetničkog stvaralaštva te zalaganje za primjenu postignutih rezultata

1. Razvoj znanosti i umjetnosti

Opći cilj *Razvoj znanosti i umjetnosti* proizlazi iz glavnih zadataka Hrvatske akademije koji su utvrđeni u članku 3. Zakona o Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti, i to kako slijedi:

1. Akademija potiče i organizira znanstveni rad i zalaže se za primjenu postignutih rezultata, razvija umjetničku i kulturnu djelatnost i brine se o hrvatskoj kulturnoj baštini i njezinoj afirmaciji u svijetu.
2. Objavljuje rezultate znanstvenih istraživanja i umjetničkog stvaralaštva.
3. Daje prijedloge i mišljenja za unapređivanje znanosti i umjetnosti na područjima koja su od osobite važnosti za Republiku Hrvatsku.

Navedeni glavni zadatci Hrvatske akademije u cijelosti doprinose ostvarenju njezine misije i vizije.

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti kao krovna znanstvena i umjetnička ustanova može imati do 160 redovitih članova, 160 dopisnih članova, pretežno iz inozemstva, te do 100 članova suradnika koji svojim istraživačkim i znanstvenim radom omogućuju ostvarivanje glavnih zadataka Akademije, a samim tim i njezina općeg cilja.

1.1. Poticanje, organiziranje i razvijanje znanstvenog rada i umjetničke i kulturne djelatnosti, objavljivanje postignutih rezultata znanstvenih istraživanja i umjetničkog stvaralaštva te zalaganje za primjenu postignutih rezultata

Poticanje, organiziranje i razvijanje znanstvenog rada i umjetničke i kulturne djelatnosti, objavljivanje postignutih rezultata znanstvenih istraživanja i umjetničkog stvaralaštva te zalaganje za primjenu postignutih rezultata, posebni je cilj koji u potpunosti doprinosi ostvarenju općeg cilja.

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti organizira i potiče znanstvenoistraživački i umjetnički rad preko svojih razreda i njihovih znanstvenih vijeća i odbora, koji su ujedno inicijatori i nositelji programa, odnosno znanstvenoistraživačkih i umjetničkih jedinica koje su, u pravilu, u nadležnosti pojedinih razreda, a preko kojih se izvršavaju zadani programi.

Znanstvenoistraživačkim radom u okviru ostvarenja tog cilja obuhvaćene su znanstvene discipline iz sljedećih područja:

- I. **Društvene znanosti** koje obuhvaćaju povijesne znanosti i arheologiju, pravne znanosti, sociologiju, politologiju, filozofiju, gospodarske znanosti i demografiju.
- II. **Matematičke, fizičke i kemijske znanosti**, gdje se na području matematike istražuju filozofski aspekti prirodnih znanosti i matematike, na području fizike provode se istraživanja u atomskoj i nuklearnoj fizici, fizici elementarnih čestica, fizici čvrstih stanja i klasičnoj fizici te interdisciplinarnim vezama fizike s drugim znanostima; na području kemije odvijaju se strukturalna istraživanja anorganskih i bioanorganskih spojeva metodama rendgenske strukturne analize i spektroskopije, s naglaskom na odnos strukture i biološke aktivnosti.
- III. **Prirodne znanosti** koje obuhvaćaju dvije skupine znanosti, biološke i geološke. Znanstvene djelatnosti iz područja biologije jesu šumarska i poljoprivredna genetika, odnosno biologija stanice i molekularna genetika, kompleksno područje mikrobiologije, područje makrofaune i mikrofaune, ekologija, fiziologija, imunologija i biokemija, te bio i sociokulturalna antropologija. Iz područja geoznanosti pokrivena su područja paleontologije, stratigrafije, tektonike, kristalografije, petrologije magmatskih, metamorfnih i sedimentnih stijena te geokemije, geofizike i geografije.
- IV. **Medicinske znanosti** gdje se djelatnost provodi u samostalnom istraživačkom radu članova iz raznih djelokruga kao što su: lijekovi, onkogeni i faktori rasta, tumori, medicina rada i zdravstvena ekologija, animalna i komparativna patologija, alergologija i klinička imunologija, kardiovaskularne bolesti, ateroskleroza, parodontne bolesti i biomedicinska etika..
- V. **Filološke znanosti** koje su uključene u više međunarodnih i domaćih projekata lingvističke geografije, na dijalektološkoj i onomastičkoj problematiki hrvatskog jezika, zatim na općim slavističkim teoretskim i praktičnim lingvističkim pitanjima, s uključivanjem hrvatskog latiniteta, balkanističke i klasične filologije, književne povijesti i, sve više, orijentalistike.

- VI. **Književnost**, proučava i objavljuje hrvatsku književnost od njezinih početaka do danas.
- VII. **Likovne umjetnosti** u svojem djelokrugu posvećuje posebnu pažnju razmatranju i rješavanju umjetničke, znanstvene i kulturne tematike uključene u osnovni program djelatnosti Akademije. Likovni umjetnici – slikari, kipari – kreativnim su ostvarenjima formirali umjetnička djela originalne i individualne fisionomije koja određuju međašne etape na putu razvoja likovnog izraza.
- VIII. **Glazbenu umjetnost i muzikologija** koja po svojem dvostranom profilu ima u središtu svoga djelovanja: 1.) promicanje i publiciranje glazbenih djela hrvatskih skladatelja, i to posebice ranijih razdoblja (renesanse, baroka te 18. i 19. stoljeća) te suvremenih hrvatskih skladatelja; 2.) znanstveno proučavanje, analizu i vrednovanje hrvatske glazbene baštine od njezinih početaka i objavljivanje rezultata istraživanja u monografskim, sintetskim i drugim radovima.
- IX. **Tehničke znanosti** istraživačku djelatnost obavljaju na području digitalne obrade signala i slike, rad na ostvarenju pregradnje naponske vase, istraživanje područja naftnog i plinskog rudarstva, sinteza i karakterizacija novih polimernih materijala, izrada strategije razvitka prometnica u RH, projekt GPS-mreža, toplinska obrada i modificiranje površinskih slojeva metala, ekspresija gena u biljaka, infibicija enzimske razgradnje prehrambenih proizvoda, razvoj energetike i zaštita okoliša te, na području brodogradnje, istraživanje pouzdanosti numeričkih metoda za dinamičku analizu pomorskih konstrukcija. Postignute rezultate znanstvenoistraživačkog i umjetničkog rada potrebno je na prikidan način predstaviti široj javnosti jer, ne učini li se to, znanstvenoistraživački rad, a time i ostvarenje općeg cilja, ne bi imalo svrhu.

Predstavljanje postignutih rezultata znanstvenoistraživačkog rada obuhvaća sve faze istraživanja, što znači da se, ako se tijekom istraživanja otkriju određene nove spoznaje, one predstavljaju javnosti na odgovarajući način i prije dovršetka samog projekta.

Postignuti rezultati predstavljaju se na organiziranim znanstvenim skupovima (domaćeg i inozemnog karaktera) te stručnim i tematskim predavanjima, izdavanjem knjiga (obično po dovršetku projekta), zbornika radova, stručnih časopisa te objavljivanjem članaka u domaćim i stranim publikacijama.

Sudjelovanjem članova Akademije na međunarodnim projektima te u bilateralnoj razmjeni doprinosi se predstavljanju postignutih rezultata u svjetskim okvirima znanosti.

U tu svrhu Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti ima do sada potpisane sporazume o međunarodnoj akademijskoj suradnji s 22 zemlje (Albanija, Austrija, Belgija, Bosna i Hercegovina, Bugarska, Češka Republika, Francuska, Italija, Iran, Kina, Kosovo, Mađarska, Makedonija, Njemačka, Poljska, Rusija, Slovačka, Slovenija, Švedska, Velika Britanija, Ukrajina i Rumunjska).

U rad međunarodnih znanstvenih organizacija kao što su:

- Evropska znanstvena zaklada – neovisna i nevladina europska znanstvena organizacija (ESF),
- *InterAcademy Panel* – globalna mreža svjetskih akademija znanosti (IAP),
- *InterAcademy Medical Panel* – globalna mreža akademija znanosti i medicine, čiji je glavni cilj poboljšanje zdravlja širom svijeta (IAMP),
- Međunarodno vijeće za znanost, čiji je cilj promicanje međunarodnih znanstvenih aktivnosti u svim područjima znanosti te njihova primjena za dobrobit čovječanstva (ICSU),
- Međunarodna unija akademija, čiji je cilj promicanje međunarodne suradnje na području filologije, arheologije, povijesti, političkih i društvenih znanosti (UAI),
- *All-European Academies*, čiji je cilj promicanje, razmjena informacija i iskustva između akademija te izvrsnost u znanosti, visokim etičkim standardima i neovisnosti o političkim, komercijalnim i ideoološkim interesima (ALLEA) i
- *Euro - Mediteran Academic Network* – mreža akademija Mediterana koja se bavi svim ključnim problemima Mediterana, kao što su razvoj, okoliš, zdravstvo, znanost, obrazovanje i slično (EMAN)

uključeni su brojni članovi Akademije.

Načini ostvarivanja postavljenog cilja („postojeći“):

- 1.1.1. Organiziranje i poticanje znanstvenoistraživačkog rada**
- 1.1.2. Organiziranje znanstvenih skupova te stručnih i tematskih predavanja radi predstavljanja postignutih rezultata**
- 1.1.3. Izdavanje knjiga, zbornika radova, stručnih časopisa i objavljivanje stručnih članaka u domaćim i inozemnim publikacijama, organizacija izložbi**
- 1.1.4. Predstavljanje postignutih rezultata u svijetu**
„Novi“ način ostvarenja
- 1.1.5. Digitalizacija znanstvenih i umjetničkih zbirki Akademije**

Razvoj digitalne zbirke Akademije koja sadrži nova, te već digitalizirana Akademijina izdanja i znanstvene i umjetničke zbirke pridonijeti će se predstavljanu postignutih rezultata u svijetu, poticati i olakšati nova istraživanja. Digitalizacijom je ujedno pridonosi očuvanju znanstvenih rezultata i umjetničke baštine, te njezina afirmacija u svijetu.

TABLICA POKAZATELJA REZULTATA

Opći cilj 1. Razvoj znanosti i umjetnosti

Posebni cilj 1.1. Poticanje, organiziranje i razvijanje znanstvenog rada, umjetničke i kulturne djelatnosti, objavljivanje postignutih rezultata znanstvenih istraživanja i umjetničkog stvaralaštva te zalaganje za primjenu postignutih rezultata

Način ostvarenja	Pokazatelji rezultata	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost (2015.)	Ciljana vrijednost (2016.)	Ciljana vrijednost (2017.)
1.1.1. Utvrđivanje užeg područja znanstvenoistraživačkog rada	1.1.1.1. Povećanje broja znanstvenih projekata	Utvrdjivanje i otkrivanje do sada nepoznatih spoznaja vezanih uz određeno znanstveno područje koje doprinose općem boljiku	Broj	40	HAZU	10	15	15
	1.1.2.1. Povećanje broja organiziranih znanstvenih skupova i simpozija 1.1.2.2. Povećanje broja organiziranih javnih predavanja i seminara	Postignute rezultate znanstvenoistraživačkog rada potrebno je na prikladan način predstaviti javnosti	Broj	42 29	HAZU	60 45	65 50	65 50
1.1.3. Izdavanje knjiga, zbornika radova i stručnih časopisa te objavljivanje stručnih članaka u domaćim i inozemnim publikacijama; organizacija izložbi	1.1.3.1. Povećanje broja izdanih stručnih knjiga, 1.1.3.2. Broj izdanih zbornika radova 1.1.3.3. Povećanje broja izdanih svezaka časopisa 1.1.3.4. Povećanje broja organiziranih izložbi	Postignute rezultate znanstvenoistraživačkog rada potrebno je na prikladan način predstaviti javnosti	Broj	32 21 43 30	HAZU	38 25 48 38	40 28 50 38	40 28 50 38
1.1.4. Predstavljanje postignutih rezultata u svijetu	1.1.4.1. Povećanje broja Akademijinih znanstvenika koji su uključeni u međunarodne projekte 1.1.4.2. Povećanje broja znanstvenika koji sudjeluju u različitim oblicima međunarodne razmjene 1.1.4.3. Povećanje broja potpisanih bilateralnih sporazuma s drugim akademijama	Uključivanjem Akademijinih znanstvenika u međunarodne projekte, bilateralnu razmjenu te aktivnim sudjelovanjem u radu međunarodnih znanstvenih organizacija doprinosi se promicanju znanosti u svijetu	Broj	25 40 22	HAZU	28 45 24	30 45 25	32 56 25
1.1.6. Digitalizacija znanstvenih i umjetničkih zbirki Akademije	1.1.5.1. Povećanje broja digitaliziranih izdanja HAZU	Digitalizacijom zbirki i umjetničke građe Akademije omogućava se dostupnost široj javnosti, doprinosi se očuvanju znanstvenih rezultata, te potiče i olakšava nova istraživanja	Broj	350.000	HAZU	50.000	70.000	100.000

TABLICA POKAZATELJA UČINKA

Pokazatelji učinka

Opći cilj 1. Razvoj znanosti i umjetnosti

Posebni cilj	Pokazatelji učinka	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost (2015.)	Ciljana vrijednost (2016.)	Ciljana vrijednost (2017.)
1.1.Poticanje, organiziranje i razvijanje znanstvenog rada i umjetničke i kulturne djelatnosti, objavljivanje postignutih rezultata znanstvenih istraživanja i umjetničkog stvaralaštva te zalaganje za primjenu istih	Dugoročni doprinos unapređenju znanosti	Znanstvenoistraživačkim i umjetničkim radom doprinosi se unapređenju znanosti u što je moguće većem broju znanstvenih disciplina	%	10	HAZU	18	20	20

Veza strateškog plana i državnog proračuna

Opći cilj	Posebni cilj	Program u državnom proračunu	Pokazatelji učinka	Način ostvarenja Posebnog cilja	Aktivnost/projekt u državnom proračunu	Pokazatelji rezultata
Opći cilj 1. Razvoj znanosti i umjetnosti	Posebni cilj 1.1. Poticanje, organiziranje i razvijanje znanstvenog rada, umjetničke i kulturne djelatnosti, objavljivanje postignutih rezultata znanstvenih istraživanja i umjetničkog stvaralaštva, te zalaganje za primjenu postignutih rezultata	3909 Očuvanje kulturne baštine	Dugoročni doprinos unapređenju znanosti	1.1.1. Utvrđivanje užeg područje znanstvenoistraživačkog rada 1.1.2. Organiziranje znanstvenih skupova te stručnih i tematskih predavanja rada predstavljanja postignutih rezultata 1.1.3. Izdavanje knjiga, zbornika radova i stručnih časopisa te objavljivanje stručnih članaka u domaćim i inozemnim publikacijama, organizacija izložbi 1.1.4. Predstavljanje postignutih rezultata u svijetu provodi se različitim oblicima međunarodne suradnje, sudjelovanjem Akademijinih članova u radu brojnih međunarodnih znanstvenih institucija, suradnjom i aktivnim sudjelovanjem akademijinih članova u međunarodnim projektima, bilateralnom razmjenom znanstvenika 1.1.5. Digitalizacija znanstvenih i umjetničkih Akademije	A586000 Osnovna djelatnost HAZU K586005 Popunjavanje knjižnog fonda K586025 Informatizacija HAZU A586000 Osnovna djelatnost HAZU A586018 Tisak knjiga, brošura i časopisa T586007 Nakladnički projekt «Hrvatska i Europa» A586040 Organizacija znanstvenih, kulturnih manifestacija i izložbe A586003 Osnovna djelatnost Zaklade HAZU A586039 Međunarodna suradnja T586037 Suradnja na projektu Europske znanstvene zaklade A586043 Digitalizacija arhivske građe HAZU	1.1.1.1. Povećanje broja znanstvenih projekata 1.1.2.1. Povećanje broja organiziranih znanstvenih skupova 1.1.2.2. Povećanje broja organiziranih javnih predavanja i seminarâ 1.1.3.1. Povećanje broja izdanih stručnih knjiga 1.1.3.2. Povećanje broja izdanih zbornika radova 1.1.3.3. Povećanje broja izdanih svezaka časopisa 1.1.3.4. Povećanje broja organiziranih izložbi 1.1.4.1. Povećanje broja akademijinih znanstvenika koji su uključeni u međunarodne projekte 1.1.4.2. Povećanje broja znanstvenika koji sudjeluju u različitim oblicima međunarodne razmjene 1.1.4.3. Povećanje broja potpisanih bilateralnih sporazuma s drugim akademijama 1.1.5.1. Povećanje broja digitaliziranih izdanja Akademijine znanstvene i umjetničke građe